

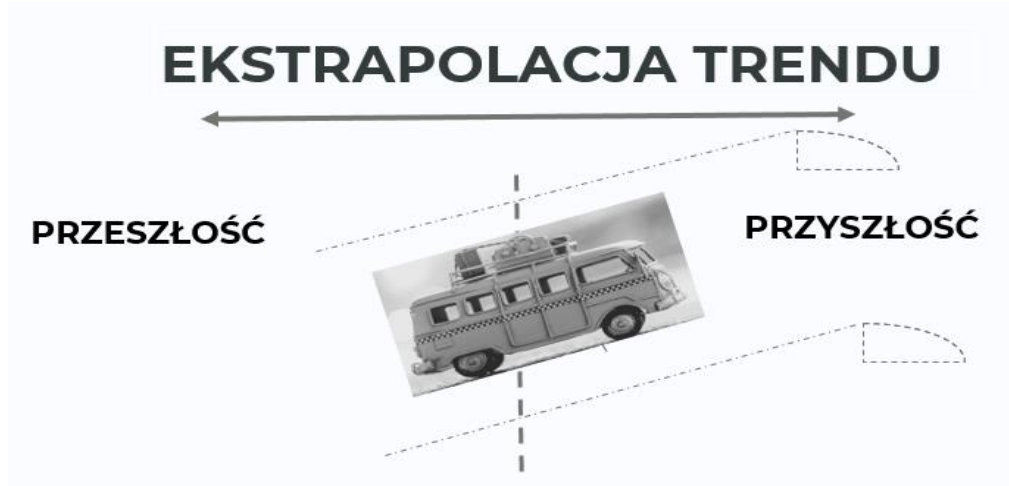
Myśl przyszłościowo– wykorzystuj scenariusze

Jaka jest różnica pomiędzy prognozami a scenariuszami?

<https://www.pexels.com/pl-pl/zdjecie/ciekawy-czemu-faq-356079/>

Prognozowanie jest oparte na ekstrapolacji trendu

<https://www.pexels.com/pl-pl/zdjecie/bagaz-czas-wolny-fale-furgonetka-386025/>

Możemy kojarzyć je z jazdą samochodem z przeszłości w przyszłość.....

alepatrzac we wsteczne lusterka

<https://www.pexels.com/pl-pl/zdjecie/asfalt-autostrada-bok-droga-2416591/>

Prognoza

Teraźniejszość

Przyszłość

1 stan przyszłości oparty na przesłankach
Liniowe/nieliniowe projektowanie

Scenariusze

Obecne stany
teraźniejszości

Wiele ścieżek

Możliwe stany przyszłości

Przyszłość A

Przyszłość B

Przyszłość C

Przyszłość D

Wiele stanów przyszłości, które kwestionują obecne założenia
Niepewność jest oczywista

W prognozowaniu zakładamy, że istnieje jedna opcja przyszłości

W scenariuszach zakładamy, że istnieje wiele opcji przyszłości

W jaki sposób mogę wykorzystać scenariusze w doradztwie zawodowym?

1. Do **oceny trendów** wpływających na rynek pracy/wykonywany zawód.
2. Do **oceny siły wpływu trendów** na wykonywany zawód w kilkuletniej perspektywie czasowej.
3. Do **oceny stopnia niepewności trendów** wpływających na rynek pracy.
4. Do **tworzenia alternatywnych wizji kariery** zawodowej w zależności od zmieniających się trendów.

ETAP 1

Pomyśl o zawodzie, który wykonujesz bądź który chciałbyś wykonywać.

Wybierz „horyzont czasowy ewolucji zawodu”, który powinien być z jednej strony wystarczająco krótki, aby możliwe zdarzenia mogły być konceptualizowane, ale z drugiej, wystarczająco długi, aby trendy wpływające na ten zawód mogły wywrzeć wpływ (załóżmy 5-10 lat).

ETAP 2: Zidentyfikuj zewnętrzne czynniki wpływające na ten zawód

Pomocna w tym zakresie może okazać się analiza STEEP (bądź jej modyfikacja STEEPVL), którą traktujemy jak listę kontrolną czynników wpływających na dane zjawisko.

SPOŁECZNE

<https://www.pexels.com/pl-pl/zdjecie/bruk-chodnik-czarno-bialy-dluga-ekspozycja-735795/>

TECHNOLOGICZNE

<https://www.pexels.com/pl-pl/zdjecie/budowanie-css-dane-developer-160107/>

EKONOMICZNE

<https://www.pexels.com/pl-pl/zdjecie/sztuka-reka-bogaty-pieniadze-3943716/>

EKOLOGICZNE

<https://www.pexels.com/pl-pl/zdjecie/droga-drzewa-ekologia-flora-1243015/>

POLITYCZNE

<https://www.pexels.com/pl-pl/zdjecie/demonstracja-rajd-manifestacja-polityka-2990639/>

Przykłady czynników STEEP (społeczne)

- odsetek ludzi starszych w strukturze wieku społeczeństwa
- podaż specjalistów na rynku pracy
- odsetek osób z wykształceniem zawodowym
- liczba imigrantów w kraju
- postawa wobec cyfryzacji

<https://www.pexels.com/photo/adult-age-elderly-enjoyment-272864/>

Zastanów się, które czynniki społeczne będą wpływały na Twój zawód w kilkuletniej perspektywie czasowej.

Przykłady czynników STEEP (technologiczne)

- popularność zastosowania sztucznej inteligencji
- poziom automatyzacji pracy
- poziom cyberbezpieczeństwa
- poziom rozwoju technologii cyfrowych w kraju
- intuicyjność korzystania z zaawansowanych rozwiązań technologicznych

<https://www.pexels.com/photo/sky-woman-clouds-girl-123335/>

Zastanów się, które czynniki technologiczne będą wpływały na Twój zawód w kilkuletniej perspektywie czasowej.

Przykłady czynników STEEP (ekonomiczne)

- odsetek ludzi starszych aktywnych zawodowo
- poziom bezrobocia
- pożądane umiejętności na rynku pracy
- dostępność świadczeń socjalnych
- poziom emigracji zarobkowej ludzi młodych

<https://www.pexels.com/pl-pl/zdjecie/dziewczyna-grupa-grupowac-kobieta-708392/>

Zastanów się, które czynniki ekonomiczne będą wpływały na Twój zawód w kilkuletniej perspektywie czasowej.

Przykłady czynników STEEP (ekologiczne)

- ukierunkowanie na kształtowanie proekologicznych postaw wśród obywateli
- świadomość ekologiczna pracodawców
- poziom świadomej konsumpcji
- poziom zagrożenia środowiska związanego z działalnością człowieka

<https://www.pexels.com/pl-pl/zdjecie/ekologia-farba-mlody-osoba-886521/>

Zastanów się, które czynniki ekologiczne będą wpływały na Twój zawód w kilkuletniej perspektywie czasowej.

Przykłady czynników STEEP (polityczne)

- promowanie powrotów z zagranicy polskich, wysoko wykwalifikowanych specjalistów
- polityka względem rynku pracy w krajach UE i poza nią
- charakter regulacji prawnych (restrykcyjny/liberalny w zakresie zatrudniania cudzoziemców)
- poziom wsparcia socjalnego przyznawanego przez państwo

<https://www.pexels.com/pl-pl/zdjecie/demonstracja-rajd-manifestacja-polityka-2990639/>

Zastanów się, które czynniki polityczne będą wpływały na Twój zawód w kilkuletniej perspektywie czasowej.

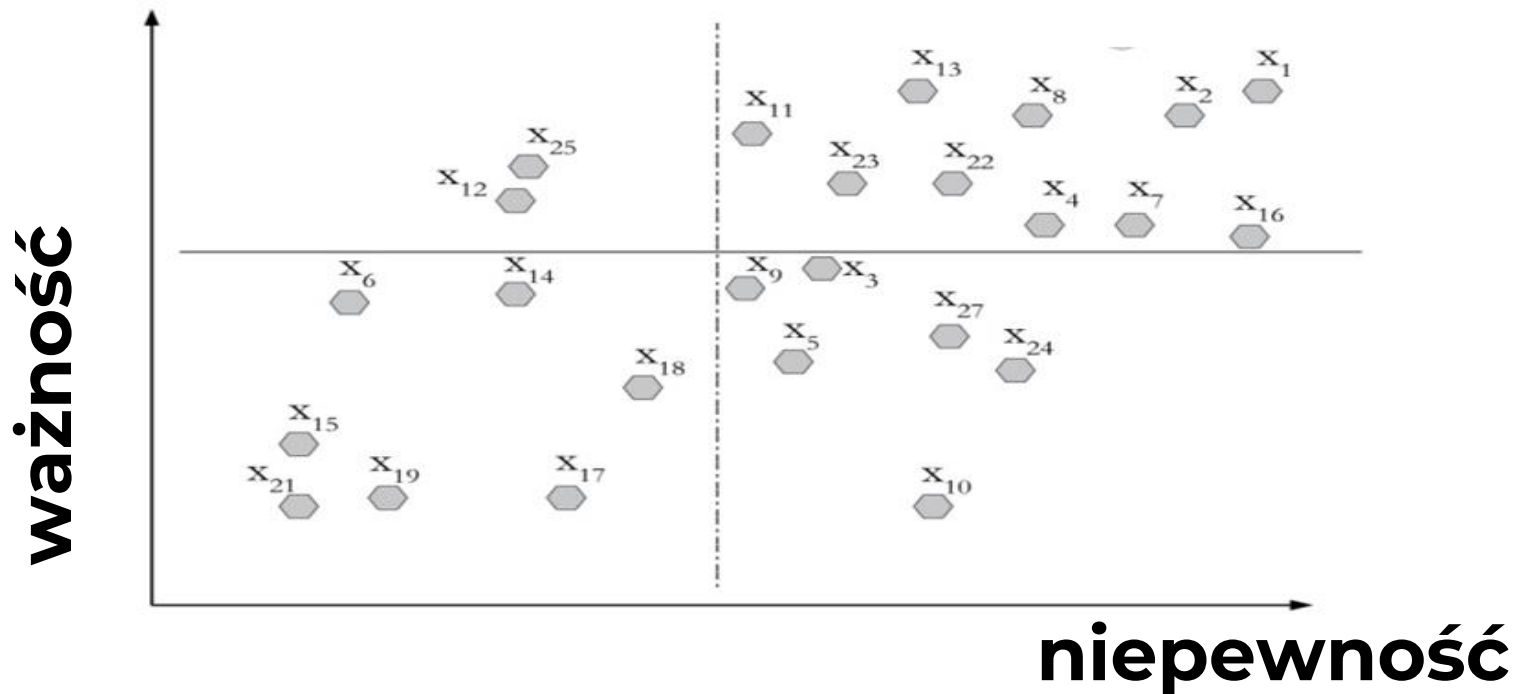
ETAP 3: Oceń wybrane czynniki

Spróbuj dokonać oceny wszystkich czynników analizy STEEP pod względem **ważności** oraz **niepewności**. **Przyjmij 7-stopniową skalę oceny**. Te czynniki, które są ważne, ale przewidywalne mogą być obiektem prognozowania. Te czynniki, które są ważne i najbardziej niepewne są przedmiotem metody scenariuszowej!

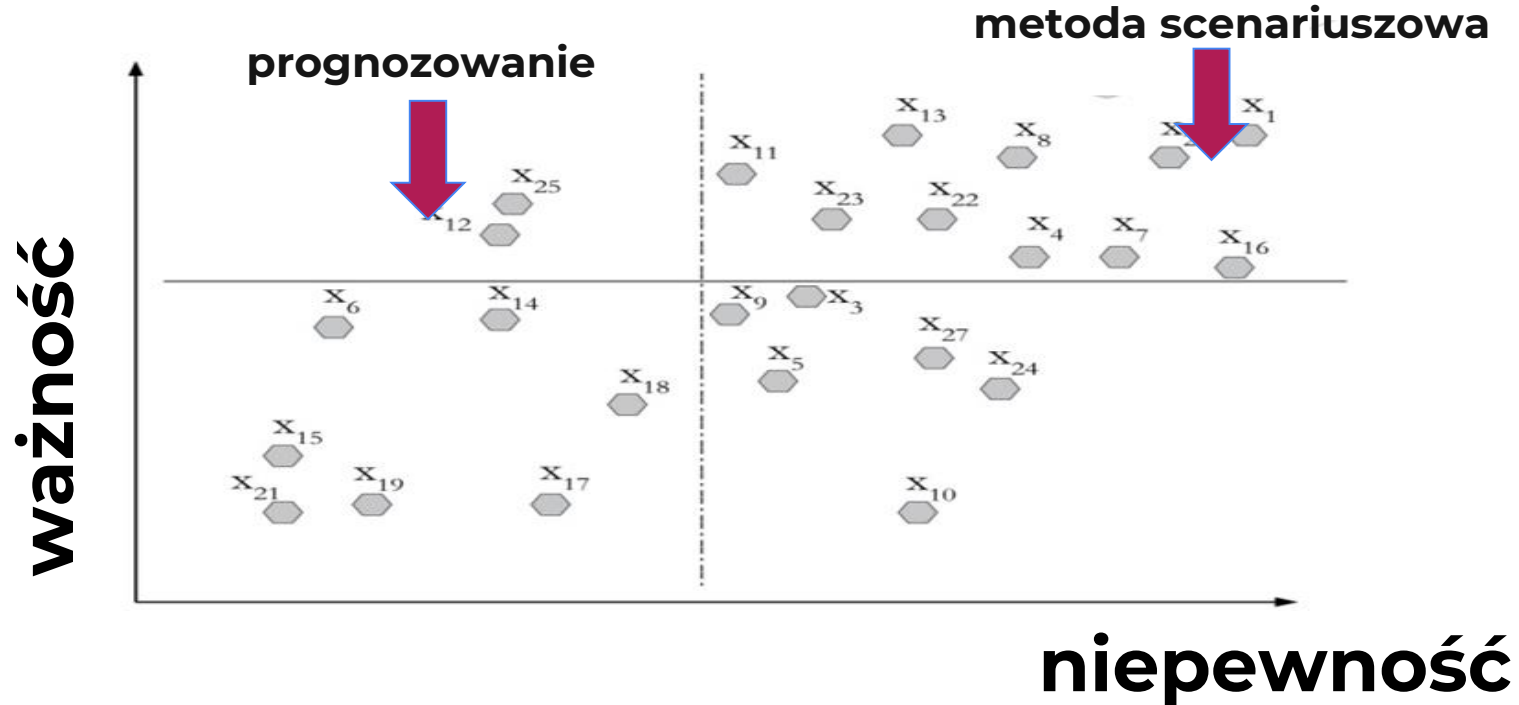

<https://www.pexels.com/pl-pl/zdjecie/mysliwce-pokaz-lotniczy-samolot-samolot-mysliwski-66872/>

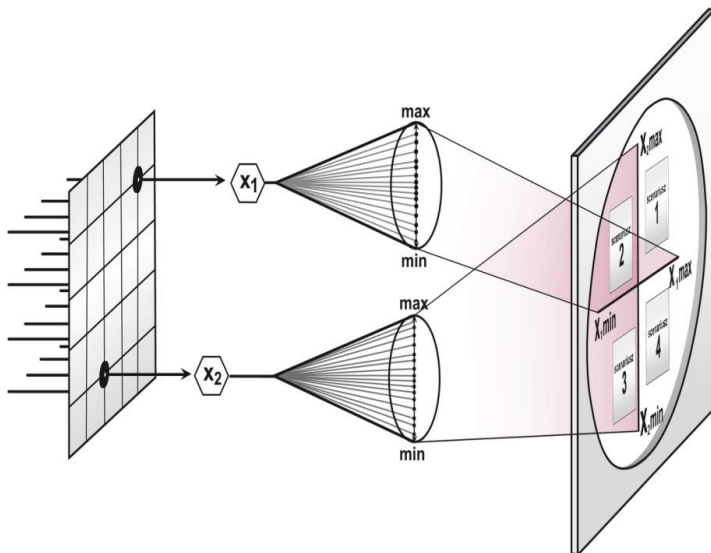
Umieść rezultaty analizy na płaszczyźnie ważność/niepewność

Dokonaj rankingu czynników pod względem ważności i niepewności

ETAP 4: Przekształć czynniki kluczowe (najważniejsze i najbardziej niepewne) w osie scenariuszy

Czynniki, które są jednocześnie najważniejsze i których rozwój jest najbardziej niepewny są przekształcane w osie scenariuszy (w naszym przypadku jest to **x_1** i **x_2**)

ETAP 5: OPRACUJ CZTERY MOŻLIWE SCENARIUSZE

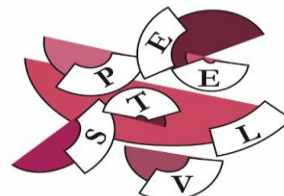
Jak to wygląda w praktyce?

Nanieś zidentyfikowane czynniki x_1 i x_2 na dwie prostopadłe osie

Przypisz czynnikom wartości skrajne

X1 wysoki poziom automatyzacji pracy

X2 niski poziom
wsparcia socjalnego
przyznawany przez
państwo

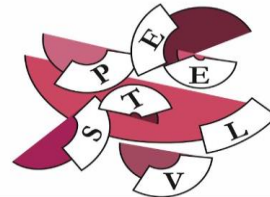
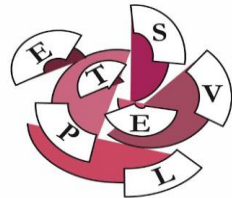
X2 wysoki poziom
wsparcia socjalnego
przyznawany przez
państwo

X1 niski poziom automatyzacji pracy

ETAP 6: POMYŚL O KREATYWNYCH NAZWACH DLA SCENARIUSZY

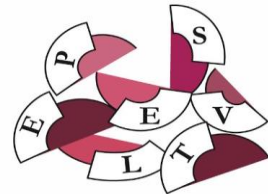
X1: wysoki poziom automatyzacji
pracy

S1:
ZAUTOMATYZOWANA
BIERNOŚĆ

X2: niski poziom wsparcia
socjalnego przyznawany
przez państwo

X2: wysoki poziom wsparcia
socjalnego przyznawany
przez państwo

X1: niski poziom automatyzacji
pracy

S4: STAGNACJA
ZAWODOWA

S3: PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ
NIEZAUTOMATYZOWANA

S2:
ZAUTOMATYZOWANA
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

ETAP 6: PRZYPISZ KOMPETENCJE DO SCENARIUSZA S1

Jakich kompetencji na
rynku pracy potrzebuję,
jeżeli zaistnieje scenariusz
S1?

**S1:
ZAUTOMATYZOWANA
BIERNOŚĆ**

X2: wysoki poziom wsparcia
socjalnego przyznawany
przez państwo

**S4: STAGNACJA
ZAWODOWA**

**S2:
ZAUTOMATYZOWANA
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ**

**S3: PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ
NIEZAUTOMATYZOWANA**

ETAP 6: PRZYPISZ KOMPETENCJE DO SCENARIUSZA S2

Jakich kompetencji na
rynku pracy potrzebują,
jeżeli zaistnieje scenariusz
S2?

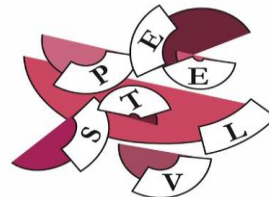
**S2:
ZAUTOMATYZOWANA
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ**

X1: wysoki poziom automatyzacji
pracy

**S1:
ZAUTOMATYZOWANA
BIERNOŚĆ**

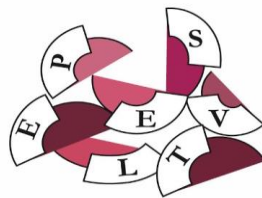
X2: wysoki poziom wsparcia
socialnego przyznawany
przez państwo

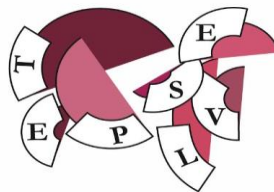
X2: niski poziom wsparcia
socialnego przyznawany
przez państwo

**S3: PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ
NIEZAUTOMATYZOWANA**

X1: niski poziom automatyzacji
pracy

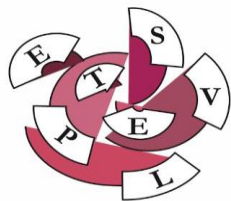
**S4: STAGNACJA
ZAWODOWA**

ETAP 6: PRZYPISZ KOMPETENCJE DO SCENARIUSZA S3

S2:
ZAUTOMATYZOWANA
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

X2: niski poziom wsparcia
socjalnego przyznawany
przez państwo

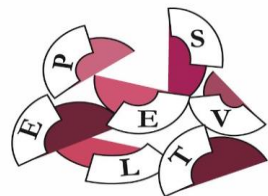

S1:
ZAUTOMATYZOWANA
BIERNOŚĆ

X2: wysoki poziom wsparcia
socjalnego przyznawany
przez państwo

**S3: PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ
NIEZAUTOMATYZOWANA**

**S4: STAGNACJA
ZAWODOWA**

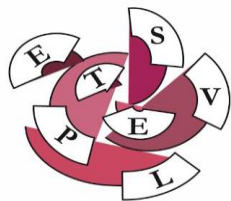
X1: niski poziom automatyzacji
pracy

Jakich kompetencji na
rynku pracy potrzebują,
jeżeli zaistnieje scenariusz
S3?

ETAP 6: PRZYPISZ KOMPETENCJE DO SCENARIUSZA S4

S2:
ZAUTOMATYZOWANA
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

X2: niski poziom wsparcia
socjalnego przyznawany
przez państwo

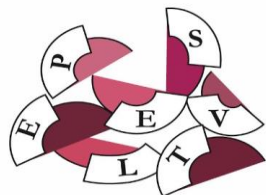
S1:
ZAUTOMATYZOWANA
BIERNOŚĆ

X2: wysoki poziom wsparcia
socjalnego przyznawany
przez państwo

S3: PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ
NIEZAUTOMATYZOWANA

X1: niski poziom automatyzacji
pracy

S4: STAGNACJA
ZAWODOWA

Jakich kompetencji na
rynku pracy potrzebują,
jeżeli zaistnieje scenariusz
S4?

Myśl przyszłościowo - wykorzystuj scenariusze

HORYZONTY
PRZYSZŁOŚCI

Opracowanie:

Anna Kononiuk

Politechnika Białostocka

Publikacja finansowana w ramach Programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „DIALOG” w latach 2018-2020